

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 90/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej, zo sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcu Ľuboša Szigetího v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Martina Hopferová, proti uzneseniam Okresného súdu Senica č. k. 8 Er 266/2014-24 z 26. januára 2021 a č. k. 8 Er 266/2014-36 zo 4. novembra 2021 a postupu, ktorý mu predchádzal, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. januára 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) napadnutými uzneseniami Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia a postupom okresného súdu, ktorý im predchádzal. Navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenia, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu finančné zadost'učinenie v sume 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z napadnutého uznesenia vyplýva tento skutkový stav:

3. Sťažovateľ ako súdny exekútor bol poverený vykonaním exekúcie na základe poverenia zo 17. apríla 2014 o vymoženie sumy 200 eur. Oprávneným v predmetnom exekučnom konaní bol podľa exekučného titulu Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „pôvodný oprávnený“). Sťažovateľ doručil 8. januára 2016 okresnému súdu návrh na zmenu v osobe oprávneného na základe oznámenia oprávneného o postúpení pohľadávky, ktorá bola predmetom exekúcie. Okresný súd o návrhu na zmenu oprávneného v napadnutom konaní rozhodol uznesením z 22. septembra 2016. Sťažovateľ vydal 24. februára 2020 upovedomenie o zastavení starej exekúcie podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUNEK“), ktorým súčasne vyzval pôvodného oprávneného na zaplatenie paušálnych trov starej exekúcie v sume 42 eur. Pôvodný oprávnený podal proti upovedomeniu o zastavení exekúcie námietky, ktoré sťažovateľ postúpil okresnému súdu. Pôvodný oprávnený namietal, že okresný súd rozhodol o pripustení zmeny účastníka konania na strane oprávneného uznesením z 22. septembra 2016, preto navrhol, aby okresný súd námietkam vyhovel a upovedomenie o zastavení starej exekúcie podľa § 7 ods. 3 ZoUNEK zrušil. Okresný súd prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka (ďalej len „VSÚ“) rozhodol o námietkach uznesením č. k. 8 Er 266/2014-24 z 26. januára 2021 (ďalej len „uznesenie VSÚ“) tak, že námietkam vyhovel a zrušil upovedomenie o zastavení starej exekúcie. Sťažovateľ podal proti uzneseniu VSÚ sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením č. k. 8 Er 266/2014-36 zo 4. novembra 2021 (ďalej len „uznesenie o sťažnosti“) tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ namieta nesprávny postup okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní, ktorý mu v rozpore s § 37 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného do 31. marca 2017 nezaslal rozhodnutie o pripustení zmeny oprávneného, v dôsledku čoho súdny exekútor vydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie a vyzval pôvodného oprávneného na zaplatenie paušálnych trov starej exekúcie. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza, že s pôvodným oprávneným konal až do roku 2020. Uznesenie VSÚ považuje sťažovateľ za vecne nesprávne, pretože námietky proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie nemohol podať pôvodný oprávnený. Na druhej strane uvádza, že rozhodnutie okresného súdu o pripustení zmeny oprávneného mu bolo doručené po vydaní uznesenia o sťažnosti 12. novembra 2021, teda až vtedy nadobudlo právoplatnosť. V tejto súvislosti sťažovateľ namieta a vidí porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom súdu, pretože uznesenie o pripustení zmeny v osobe oprávneného mu bolo doručené s časovým odstupom približne päť rokov. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd pochybil, ak jeho sťažnosť proti uzneseniu VSÚ zamietol, pretože sťažovateľ postupoval v súlade s obsahom jeho exekučného spisu. Poukazuje na odôvodnenie uznesenia o sťažnosti, v ktorom okresný súd uvádza, že uznesenie o pripustení zmeny v osobe oprávneného nadobudlo právoplatnosť 21. marca 2017. Vychádzajúc z uvedeného argumentuje, že v čase vydania uznesenia VSÚ pôvodný oprávnený nebol oprávnený podať

námietky. Sťažovateľ preto považuje postup okresného súdu v súvislostiach prípadu za zmätočný a nezákonný, z čoho vyvodzuje porušenie svojich označených práv.

5. Namietané porušenie svojich hmotných práv podľa ústavy a dodatkového protokolu vidí sťažovateľ v príčinnej súvislosti s namietanou arbitrárnosťou napadnutého uznesenia a nesprávnou aplikáciou noriem platného práva, ktorá podľa jeho názoru nie je reparovateľná v ďalšom postupe okresného súdu, pretože vydaním nového upovedomenia o zastavení exekúcie by už sťažovateľovi nevznikol nárok na zaplatenie paušálnych trov exekúcie z dôvodu uplynutia lehoty podľa ZoUNEK.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na ich odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

8. Ústavný súd pripomína, že vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov, resp. iných orgánov verejnej moci už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu alebo inú ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím orgánu verejnej moci sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov (resp. iných orgánov verejnej moci) sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

9. Predmetom ústavnej sťažnosti sú námietky porušenia základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, námietky porušenia hmotných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami okresného súdu, ako aj namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

III.1. K uzneseniu VSÚ

10. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie VSÚ, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnuté uznesenie VSÚ ani jeho predchádzajúci postup, keďže ho už meritórne preskúmal na základe sťažnosti okresný súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho právam.

11. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti uzneseniu VSÚ odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

III.2. K uzneseniu o sťažnosti

12. V nadväznosti na obsah ústavnej sťažnosti ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné zdôrazniť, že námietky sťažovateľa síce nominálne smerujú proti porušeniu princípov spravodlivého súdneho konania (pozri bod 4 odôvodnenia tohto uznesenia), argumentácia o porušení práv sťažovateľa sa však týka predovšetkým nepriamych dôsledkov napadnutého uznesenia na nárok sťažovateľa na paušálnu náhradu trov. Uvedené má v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci na sťažovateľa nepochybne negatívne dôsledky, avšak tieto nemožno z hľadiska kritérií spravodlivého procesu podľa názoru ústavného súdu dávať na rovnakú úroveň a pripisovať im rovnakú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej, resp. samotnému rozhodnutiu vo veci samej.

13. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ vystupoval v napadnutom konaní pri rozhodovaní o námietkach proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie v právnom postavení orgánu verejnej moci pri výkone na neho prenesenej právomoci štátu.

14. Ústavný súd už v minulosti judikoval, že v zásade nie je vylúčené, aby aj orgány verejnej moci podali sťažnosť podľa čl. 127 ústavy. Môžu tak urobiť iba vtedy, ak je splnená podmienka,

že v konkrétnom prípade mohli byť a aj v skutočnosti boli nositeľmi ústavou zaručených základných práv a slobôd. Orgán verejnej moci (štátny orgán) môže podať sťažnosť, len pokiaľ je postihnutý ako „každý“ (napr. v súkromnoprávnom vzťahu), a nie ako nositeľ verejných úloh, resp. pri výkone právomocí štátu. Pokiaľ štát vystupuje v príslušnom právnom vzťahu ako subjekt verejného práva a súčasne ako nositeľ verejnej moci, z povahy veci vyplýva, že nie je a ani nemôže byť nositeľom (subjektom) základných práv a slobôd (m. m II. ÚS 19/04). V takom prípade sťažnosť orgánu verejnej moci ústavný súd uznesením odmietne ako podanú zjavne neoprávnenou osobou (III. ÚS 116/05).

15. V predmetnom prípade nešlo o procesnoprávny vzťah medzi orgánom verejnej moci a účastníkom konania, ale o vzťah dvoch exekučných orgánov (exekučný súd a poverený súdny exekútor). Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že je podaná zjavne neoprávnenou osobou.

16. Ústavný súd ako *obiter dictum* k tejto časti sťažnosti uvádza, že okresný súd pochybil, keď sťažovateľovi uznesenie o pripustení zmeny oprávneného nedoručil. Na druhej strane však ústavný súd poukazuje na samotné tvrdenie sťažovateľa v sťažnosti, že s pôvodným oprávneným konal do roku 2020, preto konštatuje, že zo vzájomnej komunikácie s ním mohol zistiť, že o pripustení zmeny oprávneného už bolo rozhodnuté. V tejto súvislosti tiež dodáva, že súdny exekútor nepostupoval so všeobecnou zásadou „bdelým patrí právo“, ak pred vydaním upovedomenia o zastavení starej exekúcie nezisťoval, či o jeho návrhu na zmenu oprávneného bolo rozhodnuté, čo bolo kľúčové pre jeho ďalší postup pri vydaní upovedomenia o zastavení starej exekúcie.

17. Pokiaľ sťažovateľ namietal porušenie svojich hmotných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu uznesením o sťažnosti, ústavný súd, vychádzajúc zo sťažovateľovej argumentácie, konštatuje, že porušenie svojich práv vidí v dôsledkoch zrušenia upovedomenia o zastavení starej exekúcie, presnejšie v skutočnosti, že pri vydaní nového upovedomenia o zastavení starej exekúcie mu nevznikne nárok na zaplatenie paušálnych trov exekúcie v sume 42 eur.

18. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia o sťažnosti, ako aj jemu predchádzajúceho postupu okresného súdu konštatuje, že okresný súd dostatočne odôvodnil zrušenie upovedomenia o zastavení starej exekúcie tým, že sťažovateľ zaviazal k trovám subjekt, ktorý už nebol oprávneným. Sám sťažovateľ konal s pôvodným oprávneným ako s účastníkom exekučného konania a upovedomením o zastavení starej exekúcie zaviazal na plnenie subjekt, ktorý takúto povinnosť nemá. Preto podľa názoru ústavného súdu pôvodný oprávnený bol legitimovaný na podanie námietok proti upovedomeniu, ktorého súčasťou bola aj výzva adresovaná pôvodnému oprávnenému na úhradu paušálnych trov exekúcie.

19. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že k prípadnému zásahu do hmotných práv sťažovateľa nedošlo v dôsledku vydania napadnutého uznesenia o sťažnosti okresného súdu, ale v dôsledku vydania nesprávneho upovedomenia o zastavení starej exekúcie.

20. Ústavný súd na základe uvedených úvah nezistil relevantnú súvislosť medzi namietaným porušením označených práv hmotnej povahy na jednej strane a napadnutým uznesením o sťažnosti na strane druhej. Preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto jej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

21. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhuje rozhodnúť aj o porušení jeho práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy, avšak v jej odôvodnení neuvádza žiadnu argumentáciu na podporu takéhoto návrhu. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí.

III.3. K porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu

22. K tvrdeniu sťažovateľa o porušení jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov ústavný súd opätovne uvádza, že sťažovateľ v predmetnom konaní (pri riešení otázky pripustenia zmeny účastníka) nevystupoval ako jeho účastník, ale ako orgán verejnej moci, a preto nie je nositeľom namietaného základného práva (pozri body 13 až 15 tohto uznesenia). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že je podaná zjavne neoprávnenou osobou.

23. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu